

Folkhälsomyndigheten

HEMTEST FÖR HIV

Folkhälsomyndigheten ser positivt på att så många som möjligt testar sig mot hiv. Om man har hiv är det viktigt att känna till det så tidigt som möjligt för att få tillgång till effektiv behandling. En välfungerande behandling gör också att smittrisker minskar radikalt vilket kan motverka vidare överföring till andra. Det har alltså positiva effekter både för den enskilde och för samhället i stort.

I Sverige finns mycket bra vård för personer som lever med hiv och möjligheterna att testa sig inom och utom sjukvården¹ är många. Ett hivtest är alltid gratis² och man har rätt att vara anonym när man testar sig. I Sverige används både laboratoriebaserade hivtest som vanligen ger svar efter några dagar och hivtest som ger svar efter 15 minuter (så kallade snabbsvarstest).

Det finns idag kommersiella hivtest för testning i hemmet som säljs via internet. För att vara godkänd måste testen vara CE-märkta, vilket betyder att tillverkaren har dokumenterat kvalitetstest av testen. Inom EU finns idag endast ett sådant hemtest för hiv registrerat (Storbritannien april 2015). Andra hivtest som säljs via internet har inte dokumenterad kvalitet. Hemtester för hiv som säljs via internet har generellt något sämre känslighet och säkerhet jämfört med laboratoriebaserade tester.

Om den enskilde väljer att använda sig av hemtester som säljs via internet faller denna test utanför hälso- och sjukvårdslagstiftningen med tillhörande bestämmelser. Detta gäller även för snabbsvarstest utanför sjukvården, t.ex. test som utförs av ideella organisationer, där kontakt saknas med hälso- och sjukvården. Däremot är den enskilde, enligt smittskyddslagen, skyldig att uppsöka läkare för diagnostiserande testning av hiv om provsvaret på ett snabbsvarstest taget i hemmet eller utanför vården visat positiv reaktion för hiv.

Vid ett hemtest finns inte någon möjlighet till individuell rådgivning eller en professionell bedömning som kan avse provtagning för andra sexuellt överförda infektioner. Om en enskild är orolig för hiv som kan ha överförts sexuellt kan det också finnas grund för att testa sig för betydligt vanligare infektioner än hiv. Flertalet sexuellt överförda infektioner kan vara helt symptomfria.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar därför att den som vill hivtesta sig i första hand vänder till hälso- och sjukvården eller till ideella organisationer som erbjuder testning. Detta möjliggör adekvat rådgivning och säkerställd kvalitet på testerna.

---

¹ Testningsarenorna utanför hälso- och sjukvården kan variera beroende på var i landet man bor. RFSL och Noaks Ark är exempel på organisationer som har testverksamhet utanför hälso- och sjukvårdens regi. Där används samma snabbsvarstester som i hälso- och sjukvården.

² Hälso- och sjukvården får inte ta betalt för ett hivtest. Om man däremot önskar ett skriftligt intyg på vad testet visade har hälso- och sjukvården rätt att ta ut en avgift som vid andra intyg.